

"Starke Tufves" stuga

Foto: Å. Fagerberg

Fleninge Släkt- och Bygdeförening Verksamhetsberättelse och Krönika

2009

Verksamhetsberättelse för år 2008.

Föreningens medlemsantal är ca 400 personer.

Årsmöte hölls den 1 mars i Strövelstorps Bygdegård.

Val av styrelse: Föreningens ordförande Lars Nilsson omvaldes.

Följande styrelseledamöter omvaldes: Christer Blomqvist, Ingrid Erlandsson, Torsten Persson, och Stig Håkansson.

Som styrelsesuppleanter omvaldes: Åke Fagerberg, Lars Falk och nyvaldes Gun Britt Berndtsson

Vid val av museikommitté omvaldes: Gunilla Holmberg, Evy Persson, Olle Olofsson, Jan Nordqvist och Lisbeth Andersson .

Till suppleanter i museikommittén omvaldes :Torsten Nilsson, Gert-Åke Magnusson och nyvaldes Elsie Olofsson.

Som revisorer för föreningen omvaldes : Karl-Johan Bernhold och nyvaldes Anders Wijk. Som suppleanter omvaldes Rolf Andersson och Börje Johansson.

Följande representanter till Skånes Hembygdsförbunds årsmöte omvaldes : Gunilla Holmberg och Evy Persson. Som suppleanter omvaldes: Lars Nilsson och nyvaldes Anna Magnusson .

I Valberedningen omvaldes: Pehr Franke (sammankallande, Lennart Bengtsson, Göran Håkansson, Karl-Erik Blomqvist och Eva-Carina Löfgren.

Till att var för sig teckna föreningens firma utsågs föreningens ordf. och kassör.

Årsmötet beslöt att höja årsavgiften till 75:-/ person och 150:-/ familj .

Styrelsen har under det gångna året haft 5 sammanträden varav 4 tillsammans med museikommittén.

Hembygdsgdagen firades den 6 april med gudstjänst i Fleninge kyrka. Därefter kaffe och musikunderhållning i församlingshemmet. De flesta besökte museet och studerade våra samlingar.

Årets utfärd gick till Torups slott, där vi blev guide. Lunchen intogs på Tegelberga golfklubb. Färden gick i Linnés fotspår och vi besökte Lindholmens borgruin passerade Böringe Kloster, Håckeberga, Björnstorp, Genarp, Revinge och Gedsholmen på väg hem.

Den populära råkfesten hade vi på Vikens Hemgård den 13 juni .

Kyrkogårdsvandringen under Sven-Rune Hanssons ledning skedde den 28 maj. 35 personer deltog.

Den 6 juli var det den traditionella Mölledagen med Loppmarknad.

Den gav som vanligt ett gott resultat och det kom mycket folk, som shoppade, drack kaffe och satt och pratade med gamla bekanta.

Det var en trevlig tillställning.

Öppetdagarna har varit välbesökta . Skånes Hembygdsförbunds kretsmöte hölls i Fleninge och vårt museum besöktes. Vi har även haft besök från Vinslövs församling och från Stenestads hembygdsförening. Dessutom fick vi besök av personal från Fredrikdahls Kulturmagasinet och från Dunkers kulturhus. Alla sådana föreningar med gemensamt intresse för hembygden ger stor utdelning av kunskap och stimulans.

En hel del arbete har utförts mellan regnskurarna. Aderton fönster i museibyggnaden är nu professionellt målade. Korsvirkeslängan har försatts med helt nya gavlar och dessa är målade med Falu Rödfärg. Hälften av korsvirket i nämnda länga har renskrapats från plastfärg och Falu Rödfärg skall rädda de gamla ekstockarna. Flera av bålvirket behöver bytas ut.

Möllehuset på norrsidan av möllan har fått ny träfasad och därintill står en telemast på arrendemark.

16 mm:s filmen om Fleninge socken filmad av Olle Törnblom 1956 är nu klar på dvd.. Från kulturmagasinet har vi hämtat flera begagnade ritskåp med lådor, som vi gjort om till förvaring av textilier. Bland annat har vi fått förtroendet att förvara och vårda två av kyrkans gamla mässhakar. Den äldsta är från 1849 och sydd i svart siden och sammet. Den andra från 1932 är sydd i rött siden mönstrat med olika "Änglamedaljonger", som säkerligen har något att berätta.

Söndagen den 24 aug. ställde vi upp som guider med 1781-års Fleningekartor till deltagare i cykel-biltrampet i "Stenbocka rallyt", som startat i Ringstorp och efter besök i Tufve och Sissas stuga ville ha en orientering över Fleninge. Åtskilliga deltagare intog sin söndagslunch på Gästis.

Ett stort varmt TACK till alla dem, som hjälpt till med arbetsinsatser och till alla ,som sponsrat vår verksamhet . Tack för alla gåvor till vår loppmarknad. Tack för gåvor , som berikar vårt museum.

Vi skall tillsammans ta vara på dem.

Styrelsen

Korsvirket i korsvirkeslängan renskrapas.

Muséiebyggnadens fönster målas.

Krönika 2009

Återigen är det dags att titta tillbaka på ännu ett år som passerat. Det är med extra stor glädje jag skriver krönikan i år eftersom det, i mitt tycke, har hänt så väldigt mycket positivt i våra byar.

I januari kunde vi läsa i HD att Duvestubbeskogen kommer att bli naturreservat med hjälp av statliga pengar, dvs om fullmäktige godkänner förslaget. I skrivande stund (januari -09) har fullmäktige godkänt det och då är det förhoppningsvis en god bit på väg att bli klart även i andra instanser. Motivering: "Duvestubbe är ett litet område främst av lokal betydelse men med höga naturvärden, rekreativa värden och kulturhistoriska värden. Dessutom ligger det nära Väla skog och Smårydsskogen, som redan är naturreservat och tillsammans kan det bli en helhet där flora och fauna kan sprida sig."

I juni månad brakade det loss ordentligt i Ödåkra. Det var Kulturfesten som detta år hade landat i Ödåkra. Oj, vilket tryck! Det var Drumcorps som startade kortegen från Svengårdsskolan, följda av barn och vuxna i färgglada tröjor. Målet var Toftavallen och där väntade många aktiviteter. När kortegen når målet, dånar det in en lång rad motorcyklar, som snabbt fyller grusplanen till ett öronbedövande ljud. Det var motorcyklar i alla modeller, men jag tror att Harley Davidson dominerade. Det var en "konsert" som saknar motstycke, åtminstone på Toftavallen!

Även detta år ordnades Ödåkradagen på torget vid Centralgatan och en nystartad förening hade arrangerat det hela. Nytt för året var en guidad tur med veteranbuss och för guidningen stod vår Släkt- och Bygdeförening. Man körde runt i omgivningarna och berättade om gårdar och platser i Ödåkra.

Vi har också kunnat läsa om att Svengårdsskolan ska byggas ut, vilket kanske går hand i hand med den planerade bostadsutbyggnaden av Björka/Ödåkra. Målet är att i alla fall nya skollokalerna ska tas i bruk hösten 2009.

Klockstapeln, även kallad Birgittaklockan, har nu kommit "hem" igen och ringer in till gudstjänst på Svengård.

Vår förening har under året, fått en gåva från Sparbanken Gripen. Gåvan är avsedd till underhåll av museet och möllan. Föreningen glädde sig oerhört för detta och tackar varmt. På museet finns en fiol, som en gång tillhört spelmannen Jöns Jönsson även kallad "Jöns Hög", avliden 1930 och begravd på Fleninge kyrkogård. Under många år spelade han vid Ramlösa brunn och var dessutom en mycket anlitad brölloppsspelman. Jöns Hög var även notkunnig och hade samlat ett antal melodier, bl a kadriljer. Fiolen har funnits på museet sedan 1930 men ej varit spelbar. Detta har dock nu rättas till av Sven-Åke Adolfsson. Ett piano som tillhört cykelhandlaren Erik Johansson, finns också på museet och även detta är nu fullt spelbart tack vare Kjell-Åke Henrysson.

Ja, som sagt det mesta har varit väldigt positivt, men det gör ont att se hur uthuslängorna på Duvestubbe gård förfaller. Gården anses ha stort kulturhistoriskt värde. Den har anor från åtminstone 1500-talet medan de nuvarande byggnaderna är från slutet av 1800-talet.

Erik Johanssons piano stämt.

Miljön ingår i kommunens kulturminnesvårdsprogram och föreslås bli skyddad som särskilt värdefull bebyggelse. Gården ligger mitt emot Starke Tufves stuga på vägen mellan Ödåkra och Allerum. Vi får väl hoppas att ägaren kan finansiera det hela, trots finanskris, så att vi inom en inte all för lång tid får se en uppsnyggad och renoverad gård.

ICA-hallen har återigen utsatts för ett försök till rån, som dock misslyckades. Den kniv-beväpnade rånaren jagades iväg av personalen. Senare på kvällen kunde polisen gripa en 25-åring som misstänkt. Han kändes igen av polisen från butikens övervakningskamera, då han tidigare på dagen varit i butiken och "rekat" kan man kanske gissa.

Forfarande har vägverket inte satt upp vägvisare utmed motorvägen, som leder turister till Fleninge Gästis!!!

Varför finns det så många vägvisare till Margretetorp, men ingen till Fleninge Gästis???

Turisterna går miste om god mat.

Sist men inte minst vill vi gärna uppmärksamma en gång i vår by så kär kåsör, Åke Bengtsson som 1959 kom ut med en bok skriven på skorrande skånska; "Ringa men rimliga rim." Således för 50 år sedan "snickrade" Åke ihop denna lilla bok. Ett kort axplock får ni här:

Limerick

På hotellet mitt i natten, "Krösus" klagade på skatten

"Staten allt för mycket tar, jag får dricka whiskyn bar

Vem f-n har råd till vatten."

Lisbeth Andersson

Kulturdagen på Toftavallen den 1 juni - 2008. Elsie studerar sin del av målningen. Hela tavlan finns på ICA hallens vägg i Ödåkra.

Väder och skörd år 2008.

Januari 2008 inleddes med mestadels milt och blåsigt väder. Någon dag kom det några snöflingor. Den varmaste dagen var den 24 med +7,8 grader. 45 mm regn föll under månaden.

Februari månads väder blev ungefär samma som i januari, milt regnigt och blåsigt. Men den 19 började man att så korn på Magnerup. Lägsta temperaturen var -6,5 den 16 och den högsta var den 27 +7,6 grader. 13 mm regn föll under månaden.

Mars blev också mild, men någon dag var det snö. Omkring den 10 var vädret nästan vårlikt och någon hade hittat blommande vitsippor. Men så kom det ett bakslag, den 17, 18 och 19 kom ett ordentligt snöoväder. Sammanlagt 46 mm regn.

April. De första veckorna var vädret lite regn och lite sol omväxlande. Vårbruket blev något försenat mitten av månaden kom våren ordentligt och vårbruket kom igång för fullt. Vid "Valborg" var många träd utslagna och svalorna kom tidigare än vanligt. 41 mm regn föll under månaden.

Maj. Månaden inleddes med 16 mm regn som var bra för det nysådda. Sedan blev det soligt och varmt. Pingstdagen den 23 var det 23 grader varmt. Endast 23 mm regn föll under månaden.

Junis två första veckor fortsatte med det varma och soliga vädret. Den späda grönskan började sloka något-särskilt betorna. Vid midsommar kom det några regnskurar. 50 mm regn föll under juni.

Juli. De första veckorna blev riktigt varma, den 2 och den 4 var det 29 grader varmt. Sedan kom det några regn och åskskurar och temperaturen var ofta över 20 grader. I slutet av månaden kunde man börja tröska och det var tur. Vattenhalten var låg i kornen. 70 mm regn föll i juli.

Augusti kom och det mesta skulle tröskas. Den 4 augusti blev det en riktigt svår storm med ösregn. Stormen var så häftig, att flera träd föll. Senare i augusti kom det regnskurar var och varannan dag, så det blev omöjligt att tröska. Grödan började att gro på vissa ställen. I aug. föll 213 mm regn.

September blev något bättre, men inte särskilt varm. Man kunde börja att så höstgrödan, som grodde och kom upp fort. 30 mm regn föll under månaden.

Oktober blev alldeles lagom. Regn en gång i veckan, men ganska svalt. 130 mm regn blev resultatet.

November började med lite frost, -1,8 grader under Allhelgonahelgen. Det

blev sedan sol, dimma ,frost eller regnskurar omväxlande. Det gick bra att skörda sockerbeter, som hade vuxit bra under sommaren och tidiga hösten. 72 mm regn föll under månaden.

December blev också ganska mild med lite frost eller regnskurar då och då. Under julen och vid nyår blev det lite kallare med rimfrost på träden. 50 mm regn föll under december.

Eftersom det kom oerhört mycket regn under augusti och det var svårt att tröska, blev mycket spannmål klassat till foder. Däremot blev sockerbeterna stora och riktigt bra med hög sockerhalt

Totalt föll det 795 mm regn i vår bygd under 2008.

Sonja Larsson

Evy Persson

Utdrag från fälttågs journal inför slaget vid Helsingborg 1710.

Tack vare att överstelöjtnanten vid "Wessmannlands" regemente Melcher von Falckenberghs fältjournal i original inlämnats till Lunds universitetsbibliotek, får vi i Fleninge veta varifrån de svenska soldaterna kom, som natten mellan den 27 och 28 februari 1710 slog läger öster om vårt bygdemuseum.

Det var universitetets rektor ,prof. Bengt Jönsson, (härstammande från Jöns Jons-gården), som 1910 inbjöd till högtidshållande av 200-års-dagen av slaget. I amband därmed trycktes kopior av nämnda fältjournal. Inför detta slag hade Magnus Stenbock dragit sig tillbaka med sin lilla här till Växjö, för att bygga upp en större armé, som kunde försvara Skåne. Han lyckades samla ihop 16 regementen -14000 man från södra Sverige. Marschrouten för Västmanlands regemente startade i Köping den 15 jan. och den 22 jan. hade 8 kompanier inför Major Falckenbergh svurit eden i Arboga. Marschen söderut hade tagit sin början och gick via Skenninge till Jönköping och därifrån via Vrigstad, Mattkull, Öhr, Diö, Stenbrohult, Älmhult till Loshult, där 14000 soldater samlats den 2 feb. Högkvarteret förlades till Osby medan regementena slog läger vid Hasslaröd, där bron

över Helgeå bevakades. Den 11 februari passerades bron och nästa läger blev Sibbarp.

Det var en halvt svältande, illa rustad armé på vandring i vinterklimat. Antalet sjuka var 60 för Falckenberghs kompani och redan dagen efter hade ytterligare 12 soldater insjuknat. För varje dag hålles korum efter reveljen. Disciplinen var strikt. Förseelser som tjuveri, plundring och avvikelse bestraffas med döden. Även att kalla lokalbefolkningen för snapphanar eller judar, eller att tvinga pengar av dem bestraffades. Ingen ryttare eller soldat fick gå ut ur lägret. Den 13 febr. uppbrott från Glimminge till Hästveda och Vankiva, där man fick använda sin otröskade råg till hästfoder. Plundring fick ej ske. Från N.Rörm den 16 febr. mot Malmö för att stoppa försörjningen av den danska armén, som landstigit vid Råå redan i nov.

För att kunna påskynda marschen skickas svårt sjuka och onödigt bagage till "Stenbocks kurir" Hammarberg i Kristianstad. Via Annelöv marscherar hären till Norrvidinge, där den slår läger den 21 febr. Hästar och soldaters hälsa kontrolleras. Provianten ses över. Den 23 febr. skall regementen anmäla, om man har proviant för tre dagars marsch eller inte. Falckenbergh anmäler att deras proviant endast räcker för två dagar och man har 3 tunnor krut, 8000st. passkulo och 3000st flintstenar.

Den 26 febr. sker uppbrottet från Norrvidinge och man tågar till Gedsholmen. Hela regementet blir beordrat att stödja artilleriet. De sjuka blev kvarlämnade i Norrvidinge och under uppsikt av en förare transporterade till Lund. "Det var till antalet 97 stycken, som alldeles intet marchera kunde"

Söndagen den 27 febr. blåstes revelj i gryningen och efter en kort predikan med nattvard startade fälttåget mot Helsingborg.

Fälttåget gick genom skyddande svår genomtränglig, stenig terräng på nordsidan av höjderna och följde storskogen fram till Rosendahl, Kropp och norrsidan av Fleninge åsen till östsidan av Fleninge kyrka, där soldaterna från Wessmanlands regemente slog läger under bar himmel i hållande underkyllt regn. På Mårten Sjöbecks vegetationskarta ritad på 1756-års fäladskarta, får man en uppfattning om, hur terrängen sett ut.

Enligt General Magnus Stenbock förde han sina regementen genom "vägar där aldrig en man var passerat förr eller fienden någonsin kunde tro jag skulle komma."

Det var i Fleninge, som Melcher von Falckenbergh signerade utnämningen till överstelöjtnant den 27 februari 1710. Öfverste Thunderfelt av Wessmanlands regemente överlämnade utnämningen.

Om Stenbocks vistelse i Fleninge tvistar de lärde. Övernattade han i kyrkan eller på nr16, som vid tillfället var gästgivargård eller hos Barnekow på Rosendahl. Wilhelm Bennet ledde en ryttarförtrupp på 1000 man vid Slaget. Andra historier säger, att Magnus Stenbock intog nattvarden i Fleninge lilla kyrka tillsammans

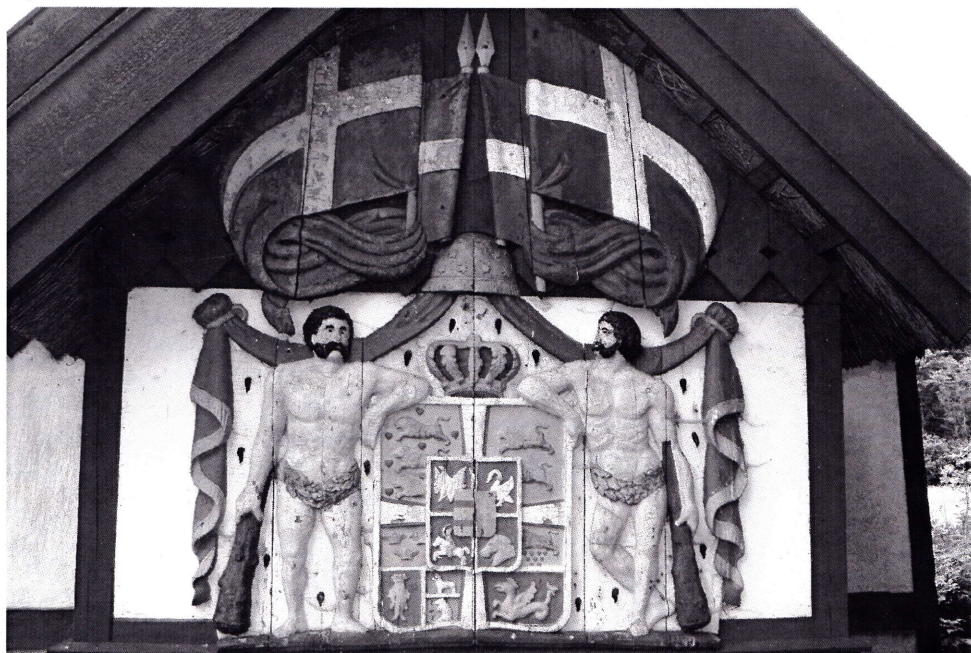
med högre befäl. Det kan tänkas, att de kände sig trygga där de få timmar, som var kvar före avmarschen mot Helsingborg.

Redan klockan 02 på morgonen var armén marschklar. Revelj blåstes och efter korem och psalmsång och en styrketår brännvin, utropades parollen: "Med Guds och Jesus hjälp" Marschordningen var densamme som de två dagarna tidigare. Fotfolket var kommenderade att "fortskaffa artilleriet", vilket innebar ett fortsatt tungt slit med 36 tunga kanoner. Genom den svåra terrängen i tjock dimma ledde Stenbock sin armé genom Ödåkra mot Allerum och sedan söderut mot Pilshult, där danskarna blev chockade av vad som kom ut ur den täta storskogen. Mellan Gyhult och Kungshult ställde den svenska hären upp sig. På sena eftermiddagen var slaget avgjort. På fältet låg totalt 2400 dödade och mer än 5000 sårade. M.von Falckenbergh sårades, men överlevde och hans överste Thunderfelt döddes, när de skulle passera en sankmark.

Skåne förblev svenskt. Danskarna gjorde mindre försök senare, men ångrade sig.

Gunilla Holmberg

Ref.: Melcher von Falckenbergh. Claes-Göran Marklund: Vinterbrand och Andreas Marklund :Stenbock

"I förbrödringens tecken pryder danska riksvapnet Starke Tufves Stuga"

Foto: Å. Fagerberg

”Starke Tufves stuga”.....

Eller som många föredrar kalla den, ”Tufve och Sissa stugan”, är utan tvekan en ovärderlig kulturskatt. Stugan utgör en historisk länk mellan vår tid och den dramatiska tid då Tufve Jönsson levde (1685–1747). De närmaste åren finns det en speciell anledning att minnas, och samtidigt förstå vad det för framtiden skulle komma att betyda. Den händelse, som utspelade sig i vår bygd för snart 300 år sedan. Nämligen den sista kampen om Skåne, Slaget vid Helsingborg, 1710. Att totalt över 9000 unga män förloras under några få timmar, den 28 februari 1710, är en ohygglig händelse. Men samtidigt har det från denna tid skapats en bestående fred mellan länderna. Stabiliteten och framåtskidandet för både Danmark och Sverige och för vår bygd, har sedan ökat genom åren fram till våra dagar.

Tufve Jönsson var vid denna tidpunkt 25 år gammal, och även om han inte var uttagen till något av Magnus Stenbocks regementen för att delta i striden, fick han på nära håll uppleva vad historiens sista slag mellan svenska och danskar lämnade efter sig av förödelse på slagfältet.

För att vi, i vår tid och i vår bygd ska kunna vårda minnet över det stora offer som kampen om Skåne innebar, är det nödvändigt att vi också vårdar och sköter de historiska länkar till denna tid, som vi fortfarande har kvar. Fleninge Släkt och Bygdeförening har därför tagit på sig ansvaret för det löpande underhållet och skötseln av ”Starke Tufves Stuga”. Underhållsarbetet på stugan fortgår, och en kommitté för denna uppgift är under bildande. Redan under den gångna hösten har ett par hundra intresserade personer besökt stugan och lämnat större eller mindre bidrag till underhållskostnaderna. Nu stundar 300-års minnet av när Magnus Stenbocks regementen, natten till den 28 februari 1710, bröt upp från lägerplatsen vid Fleninge kyrka. Och påbörjade sin förflyttning via Ödåkra, förbi ”Starke Tufves” Duvestubbe och den plats där stugan i dag ligger. För att ställa upp i slagordning mot den 14000 man starka danska hären som intagit Helsingborg. I samband med detta 300-års minne hoppas vi att många ska skänka både händelsen 1710, och ”Starke Tufves Stuga” en generös tanke.

Ödåkra den 6 januari 2009

Åke Fagerberg

Att leva och bo i Fleninge-Ödåkra under andra världskriget.

Jag tror att alla ,som var vuxna den 9 april 1940 kommer ihåg vad de gjorde den dagen, då det utkablades i radion ,att Tyskland hade ockuperat Danmark och Norge. Visst fanns det radio och tidningar, men vi får nog betrakta informationen dess förinnan om händelserna ute i världen till allmänheten som dålig. Man var inte beredd på, att kriget skulle komma så nära vårt land just då.

Nedanstående har jag baserat på samtal med människor, som var med. En del av dem har avlidit. En del kommer jag ihåg från min barndom ,även om jag var liten.

Regeringen beordade om allmän mobilisering, vilket innebar ,att alla män i vapenför ålder skulle omedelbart bege sig till sina krigsplaceringsorter på snabbast möjliga sätt. Alla hade inte telefon. Man fick skicka bud till värnpliktiga på olika sätt, bl.a. ringdes det i kyrkklockorna. Krigs placerings-orterna kunde vara bortåt Hässleholm, Kristianstad, Malmö, men också runt kusterna i Nv Skåne. När männen kom till sina placeringsorter, var där allmänt kaos. Mat och ammunition saknades på en del platser. Sverige var verkligen ”taget på sängen”. Under två till tre år var männen inkallade i längre eller kortare perioder och kvinnorna fick ensamma ta ansvar för hem och familj. Ekonomiska bidrag utgick till de inkallade, men det var inga stora summor.

Fleninge-Ödåkra var mycket landsbygd och många arbetade på jordbruk. Ödåkra tätort var inte stort. Spritfabriken var en betydande arbetsplats. Det var lätt att ta sig med tåget till Helsingborg och en del Ödåkrabor arbetade där. Det fanns gott om kunniga hantverkare av olika slag i båda byarna. En del arbetade på gårdar och trädgårdsmästerier i bygden.

I Ödåkra fanns dessutom fyra speceributiker, två konditorier och en mjölkaffär. I Fleninge fanns tre speceributiker och en mjölkaffär och på Allmänningen fanns en affär. Affärerna var av typ lanthandel i stil med den som finns på Fredriksdahls friluftsmuseum. Inte så mycket färsk mat salufördes men i stället t.ex. flugfångare, bethackor och andra redskap, trådrullar och sybehör.

På gårdarna blev mobiliseringen kännbar. Mycket jordbruksarbete utfördes med enkla redskap och kvinnorna fick ut på fälten och arbetade med höstarbete och bethackning. Barn fick också arbeta i den mån de kunde. De flesta gårdar hade kor och mjölkproduktion. Mjölken transporterades daglig-

gen med hästskjuts till Kattarps mejeri. Mjolk såldes också på gårdarna till närbelägna hushåll.

Både på landsbygden och i samhällena hade de flesta människor trädgård med potatis- och grönsaksodlingar samt fruktträd. Hushållsgris var inte ovanligt och en liten hönsgård kunde man på den tiden ha i tätorten. Alltså var det till stor del självhushåll som gällde. Potatis och andra rotfrukter lades i stack för vinterförvaring och grönsaker, frukt och bär konserverades. Hönsen producerade ägg under sommarhalvåret, vilket gjorde att man fick konservera äggen i vattenglas för höst och vinterbehov.

Att man själv kunde producera mat fick stor betydelse då smör, bröd, socker, kött kaffe, kläder m.m. ransonerades, när kriget hållit på en tid. I Fleninge fanns en s.k. Kristidsnämnd bestående av betrodda män, vilka bl.a. skulle kontrollera och utfärda licens på hur många grisar, som fick slaktas. Man fick inte slakta för eget behov, förrän man hade tillräckligt med köttkuponger. Det lär ha förekommit att "svart" fläsk transporterades nattetid på cykel till vänner och bekanta. På grund av köttbristen kom man på att föda upp kaniner på gräsmattorna. Det blev också en extra inkomst att sälja kaniner för 2,50 kr styck till stadsbor. Duvor, harar och råkor tillvaratogs. Hönsfåglar och kaniner var kupongfria. Ryktet säger, att arbetarna på Spritfabriken som löneförmån fick en knatting sprit varje lördag. Denna kunde användas i byteshandel mot kött.

Fisk var inte ransonerat. Nords fiskaffär från Hasslarp körde omkring på landsbygden och sålde fisk. Kläder var ransonerade och tygerna ofta av dålig kvalitet, men det fanns skraddare i byarna och en herrkostym kunde sys om till en damdräkt.

De som hade privata bilar fick hösten 1939 palla upp dem och lämna däck- en till nyttotrafiken. Gummiimporten stoppades. Användandet av bensin reglerades hårt och istället fick nyttotrafik och traktorer förses med gengas- aggregat. Det hände, att effekten av gengasen var så svag, att det förekom att passagerare fick stiga av taxibilar i uppforsbackar.

Cyklar användes flitigt såväl sommar som vinter. Ungdomar hade ingen annan möjlighet att ta sig till förlusteställen än att cykla. Gustavsborgs park i Ödåkra erbjöd danstillställningar under sommarhalvåret. Eftersom det fanns mycket militär förlagd i grannskapet, brukade det finnas över- skott på herrar. Alla damer "fick dansa." Ungdomar kunde också via tåg ta sig till nöjesställena i Helsingborg. Att gå på bio var populärt. På biogra- ferna gav man klassiker som "Rid i natt", "Kalle på Spången" och "Borta

med vinden”.

Tågen till Helsingborg, Höganäs, Åstorp och Ängelholm gjorde att Fleninge –Ödåkra lätt kunde få kontakt med andra orter. Skolbarn i realskola och gymnasium åkte tåg till skolan i Helsingborg eller Åstorp. Sommartid åkte man tåg till Strandbaden eller Ängelholm för att bada.

Den s.k. permittenttrafiken med tyska soldater till och från Norge gick genom Ödåkra. Det var kusligt, när dessa tåg dundrade förbi på nätterna. 1943 sade svenska staten upp avtalet om denna trafik. Massor av militär personal förlades till området. Man var rädd att Tyskland skulle invadera Sverige via Danmark.

Under krigets sista halvår fick vi besök av engelska flygkonvojer. De flög in över västkusten och följde den svenska kusten ner till Tyskland vid tio-tiden på kvällarna. Efter att ha släppt sina bomber över Nordtyskland kom de tillbaka samma väg vid 2-tiden på nätterna skadeskjutna, hostande och hackande Några störtade i NV Skåne.

Ett plan störtade med en kvartersbomb strax öster om Brohult. Som väl var utlöstes ej bomben. Förolyckade engelska och tyska soldater vilar på Pålsjö kyrkogård.

Den så kallade isvintern blev mycket besvärlig. Efter att väderleken först varit mild, drabbades trakten av stark frost. Allt blev glacerat. Telefonledningar och elledningar blev så tunga av is, att de brast. Det tog tre veckor att reparera. Mjölken från gårdarna fick köras på släde till Mejeriet i Kattarp. Släturen gick mestadels över åkrarna.

Det blev problem med att värma upp bostäder. Kol och koks var ransonerat. Man fick ansöka om tilldelning och Kristidsnämnden beviljade sådan. Själv minns jag en replik från min far:” Fyra hektoliter en droppe i havet”. Det gällde att inte värma upp fler rum än man vistades i.

Under hösten 1943 började Gestapos judeförföljelse i Danmark och judiska flyktingar kom i flera hundratal till Helsingborg och kustremsan norr därom. Många privatpersoner i grannbyarna Hittarp och Domsten ställde upp och hjälpte dessa människor.

Militär personal fanns i nordvästra Skåne under hela kriget. Lantbrukarhus-trur i trakten bakade bullar till ”sina” soldater och bjöd på kaffe, ett kaffe, som var uppblandat med cikoria eller rostade rågkärnor. Under hela kriget informerades radion genom dagsnyheterna hur kriget fortskred, men nazisternas grymheter blev inte kända förrän efter kriget, när flyktingar kom till vår närhet i Helsingborg. Eftersom flyktingarna bar på smittosamma

sjukdomar utsattes alla barn för vaccinering bland annat mot difteri. Denna ägde rum i en stor sal i Kommunhuset i Fleninge. Barnen kläddes av på överkroppen, stod med sina mödrar i en lång kö, fick sakta defilera fram till doktor Hulthen och syster Asta Rosengren, som böjde varje barn ned i sitt knä, medan doktor Hulthen satte sprutan i ryggen på barnet. Dagen efter var det endast tre till fem elever, som kunde komma till lektioner. Det blev en enorm lättnad och glädje när kriget tog slut. Den 5 maj kapitulerade tyskarna i Norge och den 7 maj var Tysklands kapitulation ett faktum och den 8 maj 1945 skrevs pappren under. Personer, som tog sig in till Helsingborg fick uppleva karneval stämning med massor av dansk militär personal, som skulle resa hem till ett fritt Danmark. Själv minns jag, att jag och min lillebror blev placerade framför radion. Vi var sju och fem år gamla, men vår far tyckte, att det var viktigt, att vi skulle höra, när kung Gustaf V höll tal till svenska folket.

Birgitta Paulsson.

Till flydda tider återgår min tanke än så gärna.

Många gånger har rubricerade rader från Fänrik Stål av Johan Ludvig Runeberg dykt upp i mitt huvud och varje gång tänker jag speciellt på sommaren 1940, då bl.a. min 7-årsdag inföll. Den sommaren blev för mig verkligen omtumlande. Jag bodde då alldeles intill Ödåkra skola. Det var bara vägen mellan Fleninge och Ödåkra, som skilde mitt barndomshem från nämnda skola. Jag tror inte mina föräldrar var speciellt oroliga, för att jag skulle bli ett trafikoffer. Biltrafiken var inte stor. Den blev däremot något större, när skolan helt plötsligt invaderades av ett militärförband. Skolan stod helt tom efter nyss påbörjat sommarlov. Kriget hade närmat sig oroväckande under våren. Tyska trupper befann sig så nära som i Helsingör och vår beredskap behövde naturligtvis förstärkas kring Helsingborg.

Strax efter skollovet början blev således Ödåkra skola en militärförläggning. Toppbefälen flyttade in i lärarbostäderna, som tillhörde Lilly Berg och Torsten Ekholm, medan lägre befäl och meniga fick hålla tillgodo med de olika skolsalarna. Jag var naturligtvis mycket nyfiken och blev ganska snart soldaternas lille kelgris. Jag fick precis som de fick- ett tjänstgöringsnummer-nämligen "200 ARNE".

Mina föräldrar stod också högt i kurs hos beredskaparna. Det blev en och annan gång en extra fika t.ex. för vakthavande befäl. I gengäld hände det, att inte all maten gick åt i militärköket och då kunde resterna hamna hos oss. I ransoneringsstider, som det var, var tillskottet välkommet. Således ömsesidigt givande och tagande.

Många episoder har givetvis etsat sig fast i minnet hos mig. Vin & Spritcentralen i Ödåkra samhälle hade en central roll, när det gällde vattenförsörjningen till förläggningen. Inga civila personer fick åka med i militärfordonen, men mer än en gång slank lilla jag med i bilarna, när vatten skulle hämtas inne på fabriken. Jag fick lägga mig på golvet i bilen, när vi passerade befälsbostaden och när vi åkte in och ut ur fabriksområdet. Vi åkte aldrig fast och tur var väl det. Någon gång fick beväringarna besök av anhöriga, t.ex. fruar och fästmän. Jag kommer särskilt ihåg midsommarfesten med dans nere på Gunnar Nilssons gård. Det fanns t.o.m. ett rum på gården, som användes till arrest. För sen ankomst, lite för mycket starkt eller en och annan småförseelse kunde leda till en tids vistelse i "brunnen". Det starkaste minnet har jag dock från min 7-årsdag. Dessa fantastiska militärer hade av sin knappa sold samlat ihop till otroliga presenter till mig. Jag fick en splitter ny tvåhjulig brandgul Crescentcykel! Därtill en uniform med båtmössa och ett snickrat mau-sergevär i miniatyr tillverkat av någon av de hädiga killarna. Till detta bifogade de en insamlings lista med alla nummer och namn.

Tyvärr kan jag ej hitta den, men jag har bestämt för mig, att mina föräldrar sparade den.

Listan vore något för Beredskapsmuseet i Djuramåsa att bevara. Naturligtvis ingick cykelutbildning i presenten och snart klarade jag av konsten.

Men allt trevligt har ett slut. Helt plötsligt stod skolstarten för dörren och jag själv skulle bli försteklickare hos Klara Jonsson. Att skolan skulle börja igen innebar, att militärerna fick flytta till annan för mig okänd plats. Vilket regemente jag tillhörde vet jag inte. Från min sida var det gråt och "tandangnissel". Jag var nästan otröstlig. Jag fick en inbjudan, att övernatta i halmen bland soldaterna den sista natten. Oj vad glad jag blev! Nu förstår ni varför jag valde rubriken: "Till flydda tider".....

Nr 200 ARNE

Jag minns mitt Horsaryd

För 62 år sedan, i vårmånaden maj, slog undertecknad upp "de gröna" för första gången. Mitt föräldrahem var Stenebergs hus på Horsaryd. De första åren minns jag av naturliga skäl inte mycket av men har fått en hel del av dem berättade för mig av mor och far.

Tänk vilken lycka att få växa upp på landet i lugn och ro. Jag minns t ex att vi alltid hade katter hemma. Vi hade en stor trädgård och där fanns gott om utrymme för dessa underbara varelser.

Jag minns också min lekstuga med oerhörd glädje. Den bestod av virke från kasserade "spritalådor", (far arbetade på "Spritan") och far och min svåger byggde den med gemensamma krafter. Mor sydde gardiner och "inredde" den på bästa sätt. Gissa om jag var stolt över dem och stugan!

Jag minns hur mor och far så väl använde sina "gröna" fingrar; far utomhus och mor inomhus. Jag tänker speciellt på mors pelargoner och kaktusar i verandan, de var otroliga. Fars Fucsiör svämmade över alla breddar i sina krukor och lådor. Jag minns de välansade rabatterna, de fina gräsmattorna, för att inte tala om alla påsk- och pingstliljor och inte minst alla rosorna.

På den tiden visste man vad alla grannarna hette och var de bodde. T ex våra närmaste grannar var Hulda och Alfred Eriksson, som jag mycket gärna besökte i mina tidiga år. Dit var jag alltid välkommen, de tyckte båda att det var så roligt att "sätta till" med en liten tös, i synnerhet Alfred. Han lär ha sagt till mor en gång, när jag var mycket liten: "Den tösen hon e' så

go´ som den goaste marenmjölk!” (marenmjölk = morgonmjölk). Vilken rolig jämförelse, eller? Ja, ja, det var då det!

När sen Alfred och Hulda sålde sitt hus till Aina och Bertil Håkansson, var det de som fick ta emot mina besök. Även där var jag alltid välkommen till många roliga stunder.

Jag minns också väldigt tydligt somrarna hos Valfrid Bengtsson. Först var det hö som skulle hässjas och senare köras in på logen. Mellan varven vankades det goda bullar och kakor, som Valfrids fru Ingrid bjöd på och ”servering” skedde ju naturligtvis ute på ”stycket”. Dessa stunder kan jag än idag känna, det var höjdpunkterna vill jag lova!

Senare på sommaren skulle säden tröskas. Far hjälpte Valfrid vid tröskan och vem tror ni stod och lavade halmbalar - jodå, det gjorde jag!

Övriga små ”ställen” jag minns, bara för att nämna några, var: Gunnar Helgessons, Arthur Helgessons, Alfred Ekstrands, Bror Johanssons, Bonde Anderssons, Ture Johanssons m fl.

Sen hade vi ju Lövgrens trädgårdsmästeri, Hultmans trädgårdsmästeri och även ett stort snickeri; Wille Westerdahls. Erik och Signe Perssons affär icke att förglömma – en riktig lanthandel.

Jag minns min första cykel, en röd och fin en, som stod vid min säng när jag vaknade på min 7-årsdag. Den skulle ju provas direkt så klart. Vilken känsla. Jag minns också min första, riktiga omkullåkning. Aj aj aj, vilka skrapår på knäna, och ont gjorde det.

Snabbt och enkelt tog jag mig sen till affären och till mina kompisar som

bodde runt omkring på Horsaryd och Allmänningen. Färden gick på en liten grusväg förbi Ture Johanssons ställe. Denna väg användes ju sedermera även som skolväg.

Mina två första skolår gick jag i Ödåkra skola, som då låg i hörnet Allmänningavägen och Fleningevägen. Huset (husen) finns ju kvar än idag men används som bostad sedan många år tillbaka. Jag minns min första skoldag väldigt tydligt. Någon i klassen sa: "Har ni sett att Fröken har hästsvans?" Till detta kan jag bara säga att jag tittade i alla fall inte i håret på henne! Min första examen var något alldeles speciellt. Mor hade sytt min klänning, en gul, fin nylonklänning och till den en rosett av samma tyg i håret. Klänningen är och kommer för alltid att finnas i min ägo som ett kärt minne. Vi sjöng "Den blomstertid nu kommer" och flera andra fina sommarvisor, tackade Fröken, kramade om henne och vips iväg på sommarlov!

Jag minns "Ivar Svens damm", där jag skaffade mig mina skridskokunskaper, som dock avslutades bryskt i 14-årsåldern med en ordentlig knäskada. Den rättades dock till på Vanförestalten i Helsingborg och sen blev det inget mer skridskoåkande för min del.

En väldigt kort stund försökte jag mig på att rida. Det var Ingela Knutsson i vår andra nära granngård, som skulle "intressera" mig för detta. Ingela själv var en mästarinna på hästryggen redan som väldigt liten, så för hennes del var det inga problem. På något konstigt sätt, som jag inte har en aning om hur det gick till, lyckades jag med hennes hjälp, kravla mig upp på en av hennes hästar, en stor, bastant ardenner. Väl uppe, barbacka dessutom, gav hon hästen en klatsch i baken. Den satte ju iväg i full fräs och på ryggen klängde jag som en "smörklick på en varm pära". Denna sport var inte heller något för mig, kan jag säga!

I 14-årsåldern började jag "bli vuxen" och andra intressen pockade på. Mina första danssteg tog jag i Intresselokalen i Ödåkra, men se det är en helt annan historia.

Avslutningsvis vill jag bara säga: vilken underbar barndom jag hade, den kommer jag alltid att minnas med glädje.

Lisbeth Andersson

En riktig skånsk matupplevelse.

Västkustvägen 403 260 35 Ödåkra
Tel 042-20 24 80 www.fleningegastis.se

**Fleninge
Gästgivaregård**

RESTAURANG FESTLOKAL BUTIK

Vi kan mest om hus, djur och trädgård.

Kom till Granngården när du behöver det bästa för att renovera ditt hus, sköta om och glädjas tillsammans med dina djur eller njuta av växtkraften i din trädgård.

Vi har odlat grödor, byggt på våra gårdar och vårdat djur sedan urminnes tider. Det har gett oss massor av värdefull kunskap.

Varmt välkommen.

GRANNGÅRDEN

FLENINGE, 042-20 58 40, öppet: vard 8-18, lörd 9-14 • www.granngarden.se

Däck — Fälgar — Hjulinställningar
Däckförvaring
När pris och kvalité är avgörande

***DÄCK*MARKNADEN**

DJURHAGSHUS

042-20 48 60

Välkomna!

El-arbeten

I ÖDÅKRA AB

VI UTFÖR

EL-

**INSTALLATIONER
REPARATIONER
SERVICE**

042-20 44 20
Börje Johansson

Fleninge Jakt & Fritid.

**Vi har det mesta inom kläder
och utrustning för jägaren.
Du hittar dessutom massor av
Engelska dam – och herrkläder.
Välkommen !**

Soft o. Magnus

**Öppettider: Mån.- Fred. 11-18.
Lörd. 10-14
Tel. 042-20 24 00.**

www.fleningejakt.se

Swedbank

**Nu höjer vi sparräntan för mer än en
miljon kunder. Och det är bara början.**

**Ring telefonbanken personlig service på
0771 - 22 11 22, kom in på närmaste kontor
eller gå in på swedbank.se/kontobesiktning
för att tjäna mer på ditt sparande!**

**DEN STORA
KONTOBESIKTNINGEN**

KALLELSE

FLENINGE SLÄKT OCH BYGDEFÖRENING

kallar härmed till ordinarie **ÅRSMÖTE** i Strövelstorps

bygdegård lördagen den 7 mars 2009 kl 18.00

Stadgeenliga ärenden.

Efter årsmötet supé med dans. Lars Bondesson spelar till 24.00

Anmälan till supén senast den 24 feb. per tel 042-20 49 70

eller 042-20 52 45

Obs! Årsmötet kl 18.00

STYRELSEN

HEMBYGDSDAG

anordnas söndagen den 5 april 2009 med Gudstjänst i

Fleninge Kyrka kl 13.30. Därefter kaffe och underhållning i

Församlingshemmet.

Museet hålles öppet efter kaffet.

Allmänheten hälsas välkommen!

UTFÄRD

Den årliga utfärden för medlemmar och deras

familjer äger rum lördagen den 9 maj 2009.

HELDAGSUTFLYKT till Svaneholm. Medtag frukost.

Buss från Centralgatan 08.30 och Fleninge församlingshem kl 08.45, OBS!!!

Bindande anmälan om deltagande per tel 042-20 43 95 före den 21 april.

RÅKFEST, för 60 personer till självkostnadspris.

Den 12 juni 2009, kl. 19.00

Vikens Hemgård

Anmälan till 042-20 52 45 senast den 1 juni 2008.

MEDLEMSAVGIFT: 75:- per person, 150:- per familj

POSTGIRONUMMER: 7 61 30-4

FLENINGE SLÄKT- OCH BYGDEFÖRENING